

Bibliografie literatury
vyšlé v češtině a slovenštině
k tématům tohoto čísla
(koptologie, gnóze, mandejské náboženství)¹

- CULDAUTOVÁ, F., *Nástin gnostické theologie*, Praha 1999 (př. J. Kranát).
- DECRET, F., *Máni a tradice manicheismu*, Bratislava 1994 (př. Z. Müller).
- DESOLDA, J. N. F., *Svatého otce Irenea, biskupa a mučenika, Patero kněh proti kacířstvím*, Praha 1876.
- DUS, J. – POKORNÝ, P. (EDS.), *Neznámá evangelia. Novozákonní apokryfy I*, Praha 2001 (2. vydání 2006) (dále jen NZA I).
- DUS, J. (ED.), *Proroctví a apokalypsy. Novozákonní apokryfy III*, Praha 2007 (dále jen NZA III).
- DUS, J.A. (ED.), *Příběhy apoštolů. Novozákonní apokryfy II*, Praha, Vyšehrad 2003 (dále jen NZA II).
- DOSPĚL, M., *Jidášovo evangelium*, Praha 2006.
- DOSPĚL, M., „Moudrost Ježíše Krista“, in: RNH 3, str. 102–147.
- DOSPĚL, M., „Požehnaný Eugnostíos“, in: RNH 3, str. 89–101.
- GEBELT, J., „Bádání o Mandejcích: problémy, tendence a perspektivy“, *Theologická revue* 83 (2012), 315–339.
- GEBELT, J., „K mandejským rituálům“, *Pantheon* 7 (2010), 139–154.
- GEBELT, J., „Mandejské náboženství“, *Religio. Revue pro religionistiku* 4/1 (1996), 37–66.
- GEBELT, J., „Mandejské rituální hostiny“, in: L. Pecha (ed.), *Orientalia Antiqua Nova VIII*, Plzeň 2008, str. 97–106.
- GEBELT, J., „Mandejský rituál ‚Předání roucha‘ (*ahaba d-mania*)“, *Pantheon* 7,2 (2012), 82–105.
- GEBELT, J., „Masbuta. Mandejský ‚křest‘“, *Theologická revue* 80 (2009), 44–65.
- GEBELT, J., „Vývoj a proměny mandejské komunity“, *Religio. Revue pro religionistiku* 16/1 (2008), 33–55.
- HAVRDA, M., „Antické mysterijní motivy v *Naassenském traktátu*“, in: J. Nechutová (ed.), *Druhý život antického mýtu (Afterlife of Classical Myth)*, Brno 2004, str. 43–57.

¹ zpracovala Z. Vitková (v rámci grantu GAČR P401/12/G168 „Historie a interpretace Bible“).

- HAVRDA, M., „Aritmetické spekulace valentinovce Marka“, in: L. Karfíková – Z. Šír (eds.), *Číslo a jeho symbolika od antiky po renesanci*, Brno 2003, 53–60.
- HAVRDA, M., „Evangelium Egyptanů“, in: NZA I, str. 224–226.
- HAVRDA, M., „Hledání věčného tvaru: Výklad zlomku z Valentinovy homilie“, in: M. Havrda – R. Chlup – T. Vítek (eds.), *Mediterranea. Sborník k padesátinám Zdeňka Kratochvíla*, Praha 2002, str. 136–153.
- HAVRDA, M., „Justin gnostik (Hippolytos, Refutatio V,22–28)“, *Plav* 2005, 17–22.
- HAVRDA, M., „Mýtus o Šimonově Heleně“, *Religio. Revue pro religionistiku* 10/2 (2002), 267–279.
- HAVRDA, M., „Od nicoty k nicotě barvami světa: Dějinné drama a úloha člověka v basileidovské theologii“, *Souvislosti* 3–4/41–42 (1999), 167–177.
- HAVRDA, M., „Tomášova kniha“, in: RNH 1, str. 287–299.
- HAVRDA, M., „Valentinovské pojetí milosti“, in: L. Karfíková – J. Mrázek (eds.), *Milost podle Písma a starokřesťanských autorů*, Jihlava 2004, str. 110–135.
- KOPECKÁ, L., „Novozákonní apokryf *Skutek Petrův*“, *Salve* 2 (2003), 54–57.
- KRATOCHVÍL, Z., „Filosofie a gnóse“, in: týž, *Prolínání světů: středoplatónská filosofie v náboženských proudech pozdní antiky*, Praha 1992, str. 45–63.
- KRATOCHVÍL, Z., *Evangelium pravdy*, Praha 1994.
- LEXA, F., „Gabriel, syn Meny P. ... Vypravování o životě a příbězích našeho osvětleného a svatého otce Apy Wennofra, poustevníka, jenž skonal dne 16tého měsíce paoni v míru Božím, amen“, in: [], *1000 nejkrásnějších novel*, Praha 1912, str. 469–488.
- LEXA, F., *Náboženská literatura staroegyptská*, Kladno 1920–1921 (2 sv.; 2. vyd. Praha 1997), díl I. (2. vyd.), str. 100–105; díl II. (2. vyd.), str. 208–227.
- LEXA, F., *Staroegyptské čarodějnictví*, Praha 1923 (2. vyd. 1996), str. 301–320.
- LEXA, F., *Výbor z mladší literatury egyptské*, Praha 1947, str. 124–195.
- LEXA, F., „Zánik pohanství, počátky křesťanství a gnosticizmu v Egyptě“, *Nové Atheneum* 1 (1920), str. 334–335.
- MEINARDUS, O. W., „Wádí Raján: nová generace poustevníků“, *Salve* 2 (2003), 5–13 (př. N. Schmidt).
- MATOUŠEK, J., *Gnose, čili Tajné učení náboženské posledních století pohanských a prvních křesťanských*, Praha 1925 (2. vyd. 1995).
- MYSZOR, W., „Přehled koptské patristické literatury“, *Salve* 2 (2003), 58–61 (př. J. Bartoň).

- OERTER, W. B., „Koptské dopisy“, in: R. Landgráfová – H. Navrátilová (eds.), *Srdčné pozdravy ze země na Nilu. Korespondence starých Egyptánů*, Praha 2011, str. 179–236.
- OERTER, W. B., „Lexovo démotistické a koptologické dílo“, in: kolektiv autorů, *František Lexa. Zakladatel české egyptologie*, Praha 1989.
- OERTER, W. B., „Manicheismus ve světle české religionistiky (Der Manichäismus im Lichte der tschechischen Religionswissenschaft)“, in: *Stav a perspektivy studia náboženství v Československu / The State and the Perspectives of Religious Studies in Czechoslovakia: Sborník referátů z konference v Liblicích, 19.–21. září 1990*, Brno 1990, str. 127–136.
- OERTER, W. B., „Koptská papyrologie“, in: R. Dostálová – R. Hošek – G. Messeri – W. B. Oerter – R. Pintaudi, *Papyrologie (řecká, latinská, koptská)*, Praha 2006, str. 81–113.
- OERTER, W. B. – POKORNÝ, P. (EDS.), *Rukopisy z Nag Hammádí 1. Kodex II,2–7*, Praha 2008 (dále jen RNH 1).
- OERTER, W. B. – VÍTKOVÁ, Z. (EDS.), *Rukopisy z Nag Hammádí 2. Kodex VI/2 a 4, kodex IX/1–3*, Praha 2009 (dále jen RNH 2).
- OERTER, W. B. (ED.), *Rukopisy z Nag Hammádí 3. Kodex III/3–4. Kodex V/1 a 5*, Praha 2010 (dále jen RNH 3).
- [Recenze B. Vachala, *Dějiny a současnost* 34 (2012), 46–47]
- OERTER, W. B., „Úvod“, in: RNH 1, str. 49–61.
- OERTER, W. B., „Úvod“, in: RNH 2, str. 15–38.
- OERTER, W. B., „Úvod“, in: RNH 3, str. 15–86.
- OERTER, W. B. – POKORNÝ, P., „Kodexy z Nag Hammádí“, in: RNH 1, str. 15–45.
- PARGAČOVÁ, V., „Egypt a Koptové“, *Dingir* 2/2004, 51–53.
- PARGAČOVÁ, V., „Jak žijí moderní Koptové?“, *Hlas pravoslaví* 9 (2001), 14–16.
- PARGAČOVÁ, V., „Koptské mnišství dnes“, *Salve* 3 (2003), 14–40.
- PARGAČOVÁ, V., „Ortodoxní Koptové v Egyptě“, *Univerzum*, No. 4 (2011), 22–26.
- PARGAČOVÁ, V., „Podoba rané koptské církve“, *Nový Orient* IV (2010), 31–36.
- PAVELČÍK, J., „Kupci a obchodníci nevojdú na miesta môjho Otca: Tomášovo evanjelium: Logion 64“, *Teologické studie* 7, č. 1 (2006), 6–31.
- PAVELČÍK, J., „O bohatom človekovi. Tomášovo evanjelium: Logion 63“, in: P. Chalupa – L. Zajícová (eds.), *Láska z čistého srdce, z dobrého svědomí a z úprímné víry (1 Tim 1,5). Studie věnované Ladislavu Tichému k 60. narozeninám*, Olomouc 2008, str. 139–163.

- PAVELČÍK, J., „Podobenstvo o múdrom rybárovi. *Tomášovo evanjelium*: Logion 8“, *Teologické studie* 2 (2006), 34–49.
- PAVELČÍK, J., „Podobenstvo o pastierovi a stratenej najväčšej ovci. *Tomášovo evanjelium*: Logion 107“, in: J. E. Sýkora a kol. (eds.), *Mlékem a medem oplývajúci. Sborník českých katolíckých biblistů Karlu Skalickému k sedmdesátinám*, Praha 2004, str. 67–84.
- PAVELČÍK, J., „Podobenstvo o poklade v poli. *Tomášovo evanjelium*, Logion 109“, *Studia Biblica Slovaca* 2, č. 1 (2010), 14–55.
- PAVELČÍK, J., „Podobenstvo o vytrhaní kúkoľa v *Tomášovom evanjeliu*“, *Studia Theologica* 12, č. 1 [39] (2010), 1–20.
- PAVELČÍK, J., „Podobenstvo o žene, malom kvase a veľkých chleboch. *Tomášovo evanjelium*: Logion 96“, *Teologické studie* 1 (2005), 28–36.
- PAVELČÍK, J., „Príbeh o pánovi vinice a vzdorovitých vinároch. *Tomášovo evanjelium*: Logion 65“, *Teologické studie* 1–2 (2007), 7–24.
- PAVELČÍK, J., *Tri podobenstvá z Tomášovho evanjelia*, České Budějovice 2010.
- PAVELČÍK, J., „Vzdoroví vinári v *Tomášovom evanjeliu*: Porovnanie so synoptikmi“, *Studia Theologica* 10, č. 2 [32] (2008), 26–49.
- PAVELČÍK, J., „Výklad podobenstva o perle v *Tomášovom evanjeliu*“, *Teologická reflexe* XVIII, č. 1 (2012), str. 32–51.
- PAVLÍK, J. (ED.), *Apothegmata: Výroky a príběhy pouštních otců I*, Praha 2000 (2., revid. vyd. 2009).
- PAVLÍK, J. (ED.), *Apothegmata – Výroky a příběhy pouštních otců II*, Praha 2005.
- PAVLÍK, J. (ED.), *Apothegmata – Výroky a příběhy pouštních otců III*, Praha 2008.
- POKORNÝ, P., „Druhé Zjevení Jakubovo“, in: NZA III, str. 485–492.
- POKORNÝ, P., „Expedice Nag Hammádí III“, *Miscellanea* 1978 (*Studia et textus curante J. A. Comenii facultate theologica* II), Praha 1979, 105–117.
- POKORNÝ, P., „Gnóse“, in: týž, *Řecké dědictví v Orientu. Helénismus v Egyptě a Sýrii*, Praha 1993, str. 303–312.
- [Recenze na celou knihu: J. Mrázek, *Communio viatorum* 36 (1994), 61–62; R. Dostálová, *Listy filologické (Folia philologica)* 117 (1994), 348–350]
- POKORNÝ, P., „O Druhém zjevení Jakubově“, in: NZA III, str. 465.
- POKORNÝ, P., „O Jakubovi spravedlivém“, in: NZA III, str. 461–462.
- POKORNÝ, P., *Píseň o perle. Tajné knihy starověkých gnostiků*, Praha 1986 (2., rozšířené vyd. 1998).

- [Recenze: B. Merhaut, *Nový Orient* 42 (1987), 224; A. Molnár, *Communio viatorum* 30 (1987), 276–277; P. V., *Český časopis historický* 35 (1987), 748–749; V. Sadek, *Judaica Bohemiae* 24 (1988), 61–62; S. Segert, *Archiv orientální* (1992), 295–296]
- POKORNÝ, P., *Počátky gnose. Vznik gnostického mýtu o božstvu člověk*, Praha 1968 (2. vydání 1969).
- [Recenze: A. Molnár, *Communio viatorum* 12 (1969), 176–177; V. Šmelhaus, *Filosofický časopis* 16 (1969), 400–402; D. M. Scholer, *Journal of biblical literature* 89 (1970), 522]
- POKORNÝ, P., „První období gnose“, *Theologická příloha Křesťanské revue* 34 (1967), 73–79.
- POKORNÝ, P., „Rozhovor se Spasitelem“, in: NZA I, str. 167–178.
- POKORNÝ, P., „Simon Magus a počátky gnose“, *Zprávy Jednoty klasických filologů* 23, 1–3 (1981), 11–20.
- POKORNÝ, P., „Skutky Petra a dvanácti apoštolů – NHC VI/1“, *Křesťanská revue* 49 (1982), 171–176.
- POKORNÝ, P., „Skutky Petra a dvanácti apoštolů – NHC VI/1“, in: NZA II, str. 85–100.
- POKORNÝ, P., *Tomášovo evangelium – překlad z koptštiny a komentář*, Praha 1981 (2., rozšířené vyd. 1982).
- [Recenze: A. Molnár, *Communio viatorum* 24 (1981), 201–202; J. Janoušek, *Zprávy Jednoty klasických filologů (AVRIGA)* 24 (1982), 178–179]
- POKORNÝ, P., „Tomášovo evangelium“, in: NZA I, str. 77–153.
- POKORNÝ, P., „Tomášovo evangelium (NHC II/2)“, in: RNH 1, str. 63–182.
- POKORNÝ, P. – KOPECKÁ, L., „Filipovo evangelium“, in: NZA I, str. 209–224.
- POKORNÝ, P. – KOPECKÁ, L., „Filipovo evangelium (NHC II/3)“, in: RNH 1, str. 185–205.
- POKORNÝ, P. – VÍTKOVÁ, Z., „Podstata archontů (NHC II/4, 86,20–97,23)“, in: RNH 1, str. 209–227.
- RUDOLPH, K., *Gnóze. Podstata a dějiny náboženského směru pozdní antiky*, Praha 2010 (př. J. Gebelt).
- [Recenze: P. Pokorný, *Reflexe. Filosofický časopis* 38 (2010), 192–195; Z. Vítková, *Religio. Revue pro religionistiku* 18/1 (2010) 111–114; P. Ryněš, *Zprávy Jednoty klasických filologů* LIII (2011)]
- RYNEŠ, P., „O Prvním zjevení Jakubově“, in: NZA III, str. 463–465.
- RYNEŠ, P., „Porozumění naší velké moci“, in: RNH 2, str. 63–73.
- RYNEŠ, P., „První zjevení Jakubovo“, in: NZA III, str. 479–484.
- RYNEŠ, P., „Výklad o duši“, in: RNH 1, str. 271–283.

- SKÁLOVÁ, Z. – ŘOUTIL, M., „Za ikonami až na konec světa. Rozhovor o *poésis* a *techné* ikon, jejich objevení a restaurování, o cestách, hledání a nalézání, ale také o životě mezi Evropou a Orientem“, *Parrésia, revue pro východní křesťanství* IV (2010), 317–366.
- VARCL, L., *Simon Magus: příspěvek k poznání křesťanského gnosticizmu*, Praha 1949.
- VINKLÁT, M., „Výzkum mandejských preklasických textů od počátků po současnost“, *Theologická revue* 83 (2012), 340–357.
- VLČKOVÁ (VÍTKOVÁ), Z., „Evangelium Spasitele“, in: NZA I, str. 155–166.
- VLČKOVÁ (VÍTKOVÁ), Z., „Gnostické interpretace biblického příběhu o stvoření člověka“, in: *Religio. Revue pro religionistiku* 14/1 (2006), 87–100.
- VLČKOVÁ (VÍTKOVÁ), Z., „Mariino evangelium“, in: NZA I, str. 234–244.
- VLČKOVÁ (VÍTKOVÁ), Z. – ZVELEBIL, M., „Děkovná modlitba z traktátu Asclepius“, in: M. Havrda – R. Chlup – T. Vítek (eds.), *Mediterranea. Sborník k padesátinám Zdeňka Kratochvíla*, Praha 2002, str. 154–167.
- VÍTKOVÁ, Z., „Hrom: dokonalá mysl (NHC VI/2, 13,1–21.32)“, in: RNH 2, str. 39–59.
- VÍTKOVÁ, Z., „Melchisedek (NHC IX/1, 1,1–27,10)“, in: RNH 2, str. 75–101.
- VÍTKOVÁ, Z., „Nórea (NHC IX/2, 27,11–29,5)“, in: RNH 2, str. 103–116.
- VÍTKOVÁ, Z., „Nově objevený koptský zlomek tzv. ‚Evangelia Ježíšovy ženy‘“, in: *Religio: Revue pro religionistiku* 21/1 (2013), 95–118.
- VÍTKOVÁ, Z., „O původu světa (NHC II/5, 97,24–127,17)“, in: RNH 1, Praha 2008, str. 231–268.
- VÍTKOVÁ, Z., „O Zjevení Pavlově“, in: NZA III, str. 459–461.
- VÍTKOVÁ, Z., „Petr Pokorný, *A Commentary on the Gospel of Thomas. From Interpretations to the Interpreted*, New York – London: T. and T. Clark 2009, xi + 177s. ISBN 978-0-5670-2744-3“, *Religio. Revue pro religionistiku* 19/2 (2011), 262–264 (recenze).
- VÍTKOVÁ, Z., „Svědectví pravdy (NHC IX/3, 29,6–74)“, in: RNH 2, str. 117–148.
- VÍTKOVÁ, Z., „Zjevení Adamovo (NHC V/5 64,1–85,32)“, in: RNH 3, Praha 2010, str. 149–180.
- VÍTKOVÁ, Z., „Zjevení Pavlovo (NHC V/2)“, in: NZA III, str. 475–478.
- ŽÁBA, Z., „Koptská literatura“, in: týž, *Tešáno do kamene, psáno na papýrus*, Praha 1968, str. 179–180.

Studie a texty

Evangelické teologické fakulty

číslo 22 (2013/1)

Coptica – gnostica – mandaica

Studie a texty
Evangelické teologické fakulty

řídí Pavel Filipi

číslo 22 (2013/1)
Coptica – gnostica – mandaica

Coptica – gnostica – mandaica

uspořádali

W. B. Oerter, V. Ondráček, Z. Vítková

Tato publikace je výsledkem badatelské činnosti v rámci grantu
GA ČR P401/12/G168 „Historie a interpretace Bible“.

Studie a texty Evangelické teologické fakulty

Řídí Pavel Filipi

Vychází dvakrát ročně

Sazba Jiří Veselka

<http://www.etf.cuni.cz/sat>

ISSN 1802-6818

Číslo 22 (2013/1)

Coptica – gnostica – mandaica

Uspořádali W. B. Oerter, V. Ondráček a Z. Vítková

Obsah

Předmluva	i
H. -G. BETHGE	
A new papyrus codex with texts from the Pauline letters in Coptic. A preliminary report	1
U. U. KAISER	
„Wiedergeburt“ im Neuen Testament. Alte und neue Ansätze zur Untersuchung einer metaphorischen Redeweise.....	11
J. PAVELČÍK	
Podobenstvo o perle v <i>Tomášovom evanjeliu</i> (log. 76): porovnanie so synoptickými paralelami	30
J. K. SCHWARZ	
Gottesherrschaft und Welt im <i>Thomasevangelium</i>	55
W. B. OERTER	
Verlesen? Verhört? Zu den handschriftlichen Korrekturen in den Nag-Hammadi-Schriften.....	70
Z. VÍTKOVÁ	
Adam dává jména zvířatům: Gn 2,19-20 a význam jmen v gnostické theologii	80
K. STIFEL	
<i>Die Taten des Petrus und der zwölf Apostel:</i> Beobachtungen zur Christologie	95
V. ONDRÁČEK	
Božské hypostáze dle traktátu <i>Protennoia ve třech tvarech</i> (NHC XIII,1).....	106
P. RYNEŠ	
Utrpení a smrt v kodexu Tchacos	117

J. GEBELT	
<i>Mandi</i> – mandejská svatyně.....	127
M. VINKLÁT	
Forgotten Mandaic Magic Texts in the British Museum.....	145
Bibliografie literatury vyšlé v češtině a slovenštině k tématům tohoto čísla (koptologie, gnóze, mandejské náboženství)	152
Seznam užívaných zkratk	158